Det, der bliver.

Herrens Ord bliver evindelig.
(1. Pet. 1, 24.)

„Aldrig er saadant sket i Israel."

„Og da den onde Aand var uddreven, talte den stumme. Og Skarerne forundrede sig og sagde: „Aldrig er sadant sket i Israel." Men Farisæerne sagde: „Ved de onde Aanders Fyrste uddriver han de onde Ander."

(Mt. 10, 33—34.)

Her møder os en forskellig Bedømmelse af en Gerning, Jesus har gjort for alles Øjne. „Skarerne", Folk i Almindelighed i den store Forsamling, siger: „Aldrig er saadant sket i Israel." Farisæerne derimod: „Ved de onde Aanders Fyrste uddriver han de onde Aander."

Vi skal ikke her ræsonere angaaende Besættelse af onde Aander, men lægge Mærke til, at Manden var „stum", og begge Parter giver en ond Aand Skylden for hans Stumhed.

Saa vidt er der altsaa ingen Meningsforskel; begge Parter indrømmer, at Jesus har gjort en god Gerning imod et Menneske, der var elendig paa Grund af en ond Aands Plage.

Og begge indrømmer ogsaa, at Jesus har vist en underlig Magt. Skarerne forundrer sig og siger: „Aldrig er saadant sket i Israel," aabenbart i den Forstaaelse, at Jesus drives af en god Aand til at gøre godt, Farisæerne: „Ved de onde Aanders Fyrste" o. s. v., altsaa, at det er den onde, der har udrettet det gode.

For upartiske Tilskuere er det ikke vanskeligt at afgøre, hvem der har Ret. De gode Gerninger stammer fra eller flyder af en god Kilde. Var de onde Aanders Fyrste, Djævelen, bleven til Sinds at uddrive onde Aander og gøre godt imod Mennesker, saa var han jo bleven god.

Men den onde Aand er netop her paa Spil — han lærer sine Tjenere at lyve, lærer dem at forvrænge en Kendsgerning.

Her siges ikke, hvordan det videre gik med „Skarerne", om de fra Forundring over det underlige Gode, der var sket Manden, kom til Tro paa Jesus, eller de lod sig lede af Farisæerne til at antage deres Forklaring og blev uden Tro paa Jesus.

Men klart er det, at de var paa Vej til at tro paa ham, der efter deres Skøn havde gjort noget saa stort og skønt, som aldrig før var sket i Israel.

Anvend, hvad Matthæus her fortæller, paa Nutiden.

Mange Ting, som Jesus udretter igennem Guds Riges Virksomhed, vækker Forundring. Upartiske Mennesker kan se, at Kristendommen gør Undere, udfolder en god Magt mod de onde Aander i Verden, men „Farisæerne" ved at forvrænge det, saa det gode ikke tilskrives Guds Magt.,

Tag f. Eks. Drukkenskabsaanden. Den har Kristendommen drevet ud af mange Mennesker og Hjem, og det ser ud, som den skal blive drevet helt ud af dette Land; men saa raaber man paa, at den personlige Frihed gaar tabt.

Og Kristendommen tager paa alle Omraader Sigte paa at afhjælpe Menneskers Nød. Mange ser det; de ser, at aldrig er lignende sket i Verden, og forundrer sig. Men bliver det til mere end Forundring? Bliver det til virkelig Tro paa Verdens Frelser?

Jesus er kommen for at hjælpe os imod det største Onde — Synden, og de Tegn, han saa ellers gør, gør han for at lede til Tro paa ham som Frelser fra Synd og alle Syndens Følger.

Dansk Litteratur.
Af H. P. Hansen.

Det mærkes paa mange Maader, at der i litterær Henseende er en Opgangsperiode i Danmark; ikke blot udsendes der en voksende Rigdom af nye Bøger, men der dukker stedse nye Forlag op Side om Side med de gamle. Hertil kommer, at den Retning i Litteraturen, der havde sin Bannerfører i Georg Brandes, er trængt ikke saa lidt til Side, medens den religiøse Litteratur, der tidligere førte en højst beskeden Tilværelse, nu har trængt sig stærkt i Forgrunden. Ikke blot har indre Mission betydelig forøget sin litterære Virksomhed, men en Mængde andre Forlag som f. Eks. „de unges Forlag" synes utrættelig i deres Arbejde for Udsendelsen af aktuel religiøs Litteratur.

Om den voksende litterære Interesse vidner ogsaa Udgivelsen af et litterært Tidsskrift: „Litteraturen, Nordens kritiske Revue", der for Danmarks Vedkommende redigeres af Carl Gad og udgives af G. E. C. Gads Forlag.

Et saadant Tidsskrift har selvfølgelig en betydelig Opgave, ikke blot ved at give litterære Oversigter og Anmeldelser af ny Litteratur fra de forskellige nordiske Lande, men ogsaa ved at vække gensidig Interesse for og Forstaaelse af nordisk Litteratur, der ventelig i Fremtiden vil vide at gøre sig stærkere gældende ved Siden af den tyske, der i en længere Aarrække har været den dominerende paa det europæiske Bogmarked og maaske ogsaa nok har stillet den skandinaviske Litteratur ikke saa lidt i Skygge.

For Skandinaver her i U. S. yder „Litteraturen" en fortræffelig Hjælp for alle, der ønsker paa en overkommelig Maade at følge de litterære Bevægelser i de gamle Hjemlande.

Jeg skal senere lejlighedsvis vende tilbage til det.

Kaster man for øvrigt et Blik ud over de sidste Aars danske Litteratur finder man vel en Del Navne paa Forfattere og Poeter, navnlig Lyrikere, men ingen der rager synderlig op over jævnmaalet, ingen Poesiens Fyrste, der med kongelig Haand strør Poesiens Guld i Grams til højre og venstre — de „store" er borte, og ingen mægter at indtage deres Højsæder.

Og dog skrives der for Tiden megen og for en Del ogsaa god Poesi i Danmark. Der er i de senere Aar skrevet Digte, der vil hævde deres Plads i kommende Tider, f. Eks. L. P. Nielsens: Vort Land, du danske Jord. Men det skal heller ikke forties, at Fritænkeriets Vejr ikke er gaaet sporløst hen over Tidens Digterkuld, som har suget Næring af Kilder, der ikke alle var rene.

Den meste danske Poesi er udsendt af det Gyldendalske Forlag, der tæller Navne som Chr. Richardt, Ploug, Pauli, Johs. Jørgensen, Ingeborg M. Sick o. m. fl.

En af de mest produktive er vel for Tiden nok Vald. Rørdam, af hvis samlede Værker Forlaget nylig har udsendt et to Binds Udvalg i stateligt Udstyr.

Ogsaa han har skrevet Ting, som har vakt berettiget Kritik, men hans Harpe er mangestrenget, og der gaar gennem det meste og bedste af hans Digtning en national Undertone, som giver den et Præg. Og han har derigennem bidraget ikke lidet til at vække den nationale Samvittighedsfølelse og Ansvarsbevidsthed paa en Tid, da der er mere end nok af Kræfter, der vil nedbryde dem.

Der gaar en mandig Tone i et Digt som „Jens Grams Begavelse," hvor det hedder:

Hvor frygteligt forbrød de sig?
De adlød deres Fader.
Han bød dem svare Nej,
Nej, Nej, Nej!
til Voldsmand og til Hæder.
Han bød dem nægte Lydighed
mod den, der dem fra Danmark sled;
han stoled paa den svorne Ed:
Nordslesvigs Folk maa vælge frit,
hvis Fane det vil følge! —
Han havde valgt for dem og lidt,
men habet, og i Haabet stridt
mod Tidens tunge Bølge.

Med Vald. Rørdam er der kommet nyt Liv i den nationale Digtning, der siden Plougs Dage og da Chr. Richardt skrev „Vort Land": Venher, ser paa Danmarks Kort, har ført en ret kummerlig Tilværelse.

Ikke alt, hvad Rørdam har skrevet, er lødigt Guld, men der er i hans bedste Digte en Tone, der er ægte dansk, der giver Genlyd af Hedenolds Lurer og Valdemarstidens Vaabengny.

Blandt de nationale Forfattere, hævder Johs. V. Jensen sig ubestridelig som en af de første, ikke blot gennem sine velkendte Himmerlandshistorier, der udgør et Slags Sidestykke til Blickers Noveller, men ogsaa gennem de tre forhistoriske Fortællinger: „Bræen", „Skibet" og „Nornegæst", der lige er udkommet.

Medens det i „Bræen" var Kampen mod Kulden, Ensomheden og Naturens Jættekraft, der skulde føres med al menneskelig Magt, saa er det i „Nornegæst" den danske Sommer med dens Skovidyl, glidende Aaer og blomstrende Enge, der danner Baggrunden for Oldtidsfolkenes Liv. Der er næppe nogen, der har naaet højere i Skildringen af den danske Sommer end Johs. V. Jensen.

„Og saadan løber de ind i Sjælland, ind i vidtstrakte, brusende Skove, med hist og her en Lysning og en Bakke, hvor flimrende Aspetræer blander sig med Himmelstøtterne i Synskredsen, de ser, hvad Mennesker aldrig før har set, urstille Søer paa alle Sider omgivet af Skovens Mure, lyng- og enebærbevoksede Højder, hvorfra Udsigten aabner sig til nye Skove og nye blaa Lande, der strækker sig til milevide Græssletter bestrøet med store Sten og indrammet af Varmebølgerne i det fjerne, Duft i Stilheden af vild Malurt, et Spind af Lærkesang som af evige Kilder oppe i Luften, Elleskove og Aaer, hvor den vade Mand Bæveren bakser svømmende i Skovmørket med sine gnavede Tømmerstokke — og igen det aabne Land med bølgende vilde Græsmarker saa langt Øjet naar, og derover som en Væv ud og ind, og med de luftige Svaler, og over dem igen en Falk, der hænger og dypper i Luften højt mod det blaa .."

Som vi følger den videbegærlige og opfindsomme Nornegæst fra Vugge til Grav, gennem hans paa Omskiftelser saa rige Liv, faar vi Lejlighed til at gøre Bekendtskab med en Stenalderkoloni, der har slaaet sig ned i det Indre af en sjællandsk Bugt, som lukkes af mægtige Skove, hvor baade Uroksen og Ulven har hjemme.

Hertil kommer, at Bogen er skrevet i saa klangfuldt og smukt et Dansk, at det er en ublandet Fornøjelse at læse den.

Blandt de egentlige Romanforfattere hævder Mathilde Malling vedblivende en fremskudt Plads, hvorom hendes sidste Bog „Marieholm og Munkeboda" ogsaa bærer Vidne.

Vel præges den ikke af dybere aandelige Modsætninger, men dens Rammer er optrukket med sikker Kunst og Skildringen er givet med lige saa forstaaende som sikker Opfattelse baade af Mennesker og Situationer.

Handlingen, der er henlagt til et Par skaanske Herregaarde, bærer i ikke ringe Grad Præg af de sidste Aars Krigsbegivenheder, hvad der bidrager til at give Bogen øget Interesse.

En lige saa god som velskreven og fornøjelig Bog foreligger i Carl Christensens „Christen Student", der er udsendt paa J. Frimodts Forlag.

Forfatteren opruller et farverigt og levende Billede af Christen Student Barndoms- og Ungdomsliv og af hele det brogede Liv i en dansk Købstad, der tegner sig med klare Omrids for Læserens Øjne.

Men navnlig knytter Interessen sig til den veltrufne Skildring af Livet i Danmarks Hovedstad, som det levedes i Halvfemserne, da der var stærke aandelige Brydninger i Tiden og den kristelige Studenterbevægelse vandt Fodfæste i de skandinaviske Lande og bidrog ikke lidet til at præge Tidens aandelige Fysiognomi.

Der fortælles om Studenterlivet, navnlig som det rørte sig i „Studenterhjemmet", og af Diskussionerne i Studenterforeningen, hvor Fritænkeriets Repræsentanter og Kirkens bedste Mænd tog Livtag med hinanden, men hvor det ogsaa med lysende Klarhed gik op for mangen en ung Student, at det var ikke Videnskaben, der stillede sig hinrende i Vejen for et Menneske, der gerne vilde være en Kristen, alt beroede paa et personligt Valg for eller imod Kristus.

Det var at ønske, at den lille smukt udstyrede Bog, der fortæller saa velgørende sandt om et ungt Menneskes Glæder og Sorger, hans Kampe og Sejre, maatte finde Vej ogsaa til vor danske Ungdom her i U. S.

Forældre! bestil straks Bogen i Blair og forær din voksne Søn den som Fødselsdags eller Julegave.

Han vil vide dig Tak for den.

Samme Forlag har udsendt en ny Udgave af den kendte historiske Forfatter, Johan Ottosens Bog: Sønderjyland.

I denne Tid, da Interessen samler sig om det gamle danske Land Sønden Kongeaa, er det naturligt, at ogsaa vi herovre, og da ikke mindst de mange Sønderjyder, der har fundet sig et Fristed her, opfrisker gamle Minder om det gamle danske Land, for hvilket Befrielsens Time nu er slaaet.

Den lige saa smukke som stemningsfulde Skildring af Landet og Folket ledsages af en Mængde ypperlige Billeder af Kunstneren Max Kleinsorg.

Bogen slutter med følgende Ord:

„Hvor Tyskland er stærkt! Med Rette fyldes tyske Mænd og Kvinder af stolt Tryghed ved Tanken om deres mægtige Grænsevagt ved Rhinen.

Kun ei stort Folk kan eje en saadan Tryghedsfølelse. Eller skulde vort lille Folk have Ret til at føle det samme. Ved Flensborg Fjord staar stærke Mænd og trofaste Kvinder Vagt for vort Modersmal og vor Fremtid. Det er en Hær, som ikke viger.

Og mens de tyske Ord bruser gennem Luften, tænker jeg stille:

Vort lille Land, vær kun trygt. Ogsaa du har en Grænsevagt, som staar fast og tro.,,

Nu er Tysklands Grænsevagt ved Rhinen knust. Men Danmarks lille Grænsevagt holdt trofast ud til Sejrens Dag.

I denne Forbindelse, hvor jeg har dvælet ved dansk national Litteratur, vilde jeg gerne henlede Opmærksomheden paa en Serie „Danske Billeder", udgivet af M. P. Madsens Forlag.

Der er en egen Glæde ved at blade gennem en saadan Samling Billeder fra Hjemlandets kendte og mindeværdige Egne, dets ejendommelige Natur fra Øernes frodige Bøgeskove til Jyllands Lyngbakker og Vestkystens nøgne Sandklitter, dets gamle Mindesmærker og historiske Bygninger, middelalderlige Ridderborge og ærværdige Domkirker med himmelstræbende Spir.

Hver Billede bidrager sit til at fremhæve Ejendommeligheden ved det Land, som alle vi, der kender det, vil elske, saa længe vi lever. Og hvor kan vi andet end lære vore Børn at kende og elske det Land, hvor deres Fædre boede en Gang.

Nogen bedre Illustration til Richardts Digt: „Venner, ser paa Danmarks Kort" findes næppe, den omfatter det bedste og skønneste, vi mindes fra det gamle Land.

Dette „Danmarkskort" burde vi give vore Børn i Hænde og samtidig fortælle dem om dets Rigdom og Skønhed, dets store Minder og hæderfulde Historie.

Summary of Report of Commission on Reconstrucktion Work in France.*

The Rev. Prof. J. A. Moorhead, M. A., D. D., chairman.

The Commission arrived in Paris June 14, 1919. The fact that Drs. Charles J. Smith and Frank N. Riter had preceded in the service of the National Lutheran Commission, followed by Professor M. J. Stolee, was of very great service, in that connection had been formed, data collected, and other preliminary work done. This preparation for their coming enabled the Commissioners far more promptly to complete their work in its first stage than would have otherwise been posible. Hence it is desired now to report facts and conclusions arrived at after a comparatively brief visit, having in view the work done by those preceding but mainly the personal investigations and study of the members of this Commission.

The Evangelical Lutheran Synod of Paris.

Concerning its future, the principal anxiety of the Paris Synod centers in the question of an adequate supply of well trained doctrinally sound, consecrated pastors. Only Dean Vaucher in the theological faculty of Paris (protestant) is a positive Lutheran theologian. All others in the Lutheran section of this faculty are liberal or rationalizing. Dean Vaucher being advanced in years, the outlook for the training of Lutheran pastors for the Synod of Paris at the institutions in the city is dark indeed. This fundamental problem, upon which the future of the Synod of Paris, as of all other Lutheran work in France, depends, looms up in the foreground, from whatever point of view the Lutheran situation in France is considered.

While the Paris Synod has been associated with the Synod of Montbeliard in the General Synod, meeting triennially, the real isolation of these two grups has not thereby been prevented. Of course, on account of its political alignment before the signing of the new Peace Treaty of June 28, the Church of Alsace stood entirely apart form French Lutheranism. Now at the very begining of the period of its transition, of course the Alsatian Lutheran Church is isolated form the two othre groups in France. This isolation is a source of present weakness to the Paris Synod, as to the other groups, but the mere statement of the situation emphasizes the importance of the present problem of unification and its significance for the solution of the greater problem of theological education.

The Evangelical Lutheran Synod of Montbeliard.

The Synod of Montbeliard acknowledges the Augsburg Confession as its doctrinal basis. However, the inability of the theological faculty of Paris to furnish a sufficient supply of pastors together with the nearness of Geneva have resulted in the calling of many pastors from the latter school to the congregations of Montbeliard. The result has naturally been the development of a decided reformed influence there among some. This has developed a somewhat unionistic tendency in some quarters of the Synod. However, all the people of the congregations of Montbeliard are temperamentally conservative. Since their forebears have for generations belonged to the Church of the Augsburg Confession, they will not be easily alienated from the Lutheran Church. It seems to this Commission to be a question of closer alignment with the other Lutheran forces of France, of an adequate center of Lutheran theological training, and of internal education, or rather re-education.

In view of the numerical strength of the Synod of Montbeliard and the present lack of a matured plan for the solution of the problem of pastor training, the Commission decided that no financial help is at present necessary beyond that already given by the National Lutheran Commission on Soldier's and Sailor's Welfare through Dr. Riter and the supplement promised through Professor Stolee for ministerial support. This was unquestionably well bestowed, for the salaries of the pastors are very meagre. The people need stimulation in the direction of better pastoral support. The territory of Montbeliard was not devastated by the war, but multitudes of the sons of its congregations were called upon to make the supreme sacrifice. The people deserve our profound sympathy and Christian encouragement.

The commission has reason to believe that the coming of the American Lutheran Church to France, including the visit of Professor Stolee and the presence of this Commission at the meeting of the General Synod, will encourage the Synod of Montbeliard to find a solution of its problems in a closer union with the Paris Synod in practical work on the basis of a positive and definite Lutheran faith and practice.

Before closing the report concerning the Synods of Paris and Montbeliard, the Commission desires to refer to a statement of Dean Vaucher to the effect that there are 20,000 Lutherans in old France. It appears that there are many unattached Lutherans, not in the Synods of Paris or Montbeliard, scattered throughout the length and breath of old France. These Lutheran people, it seems, do not connect themselves with other protestant churches, but, as they have opportunity, attend services in the churches of Paris and Montbeliard. This suggests the great home mission problem, what with the coming of the young people of Alsace to the cities of France to take business positions or to learn French, that will confront the Lutheran Church of the new France, which includes Alsas with its large Lutheran population.

The Evangelical Lutheran Church of Alsace-Lorraine.

The result of the world war and the action of the Peace-Treaty in restoring the rich province of Alsace-Lorraine to France means comparatively the very large recruiting of the Lutheran forces of France. However the delicate period of transition involves serious difficulties, grave dangers, and, humanly speaking, a very uncertain issue. There is need that all who stand for positive evangelical Christianity and all who hope for a day of greater usefulness for the Lutheran Churech in greater France should earnestly pray for the safe transfer of the Alsatian Church into homogeneous and cooperative relations with the moderately confessional and growingly progressive Lutheranism represented by the Paris Synod.

Organization—The Lutheran church of Alsace-Lorraine was under the former political alignment a state church, and, when now transferred to France, will continue to be so under the Concordat of Napoleon I. which will probably continue in force for from three to five years according to the judgement of churchmen here. The supreme govering church authority in Alsace-Lorraine is the High Consistory (Oberkonsistorium), composed of seven presidents (Inspectors) of seven districts or synods (Inspectionen) one representative from the theological faculty of Strasburg University, one from the board in

---

* Vi tillader os at give denne Rapport paa Engelsk, som den er modtaget, i det Haab, at de fleste interesserede kan læse og forstaa den, og Originalen er jo i og for sig den bedste. Red.